

Тазкия 174-дарс. Кибрдан эҳтиёт бўлинг!

ТАЗКИЯ
174-ДАРС

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф роҳимахуллохнинг «Тасаввуф ҳақида тасаввур», «Рухий тарбия» 1-2-3-жузи ва «Хислатли ҳикматлар шарҳи» 1-2-3-4-5-жузи китоблари асосида бериб борилади. Мавзуларнинг тўлиқ матни билан танишиш учун китобнинг ўзига мурожаат этиш тавсия этилади.

20:00 / 26.02.2022 4066

Ўзини юқори олган одам кибр аҳлидан бўлади. Камолот сифатларининг соҳиби бўлган одам ўзини бошқалардан юқори олмайди. Камолот сифатлари эса диний ва дунёвий бўлади. Динийлари илм ва амал бўлса, дунёвийлари насаб, жамол, қувват, мол ва тарафдорлари кўп бўлишидан иборатдир. Буларнинг ҳаммаси еттитадир:

1. Илм.

Илмга уринган баъзи одамлар мутакаббирлик дардига жуда ҳам тез чалинадилар. Улар илмнинг жамолига ва камолига маҳлиё бўлганлари ҳолда ўзларини юқори олиб, ўзгаларга паст назар билан қарашни бошлайдилар.

Уларнинг кибри икки сабабга оид бўлади.

Биринчи сабаб – илм деб аталаётган нарса ҳақиқий бўлмайди. Ҳақиқий илм орқали банда Роббини ва ўзини яхши танийди. Ҳақиқий илм эгаси тавозели бўлади ва кибрга яқин ҳам йўламайди.

Аллоҳ таоло Фотир сурасида марҳамат қилади:

وَدَاعَوْا نَمَّوْا لَلَّيْ شَخَّيْ اَمَّنْ اِكْلَدَكْ هُنَّ اَوْلَا فَلَ تَخْمَمْ اَعْنَالْ اَوَّبْ اَوْدَلْ اَوْ سَانَلْ اَنْ مَوْ
رُفَعُ زِيْرَعَهْ لَلْ اِنَّا اَمْلُغَلْ ا

هُوَ أَوْرٌ. «هُبَّ سَنَدٌ هَبَّ عَرَسُيْ مَلُّهُ لَمَعَهُ هَبَّ أَطْبُوبٌ نَمَوٌ»: لِقِاقِ رَّبِّي لِنَلِّ نَعِ، تَعَرَّيْ رُهُ بَبَّ أَعِ
يُذِمُّ رَّتْ لَأَوِ دَوَادٌ وَبَبَّ أَوْ مَلُّ سُمُّ

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Кимни амали ортга сурса, уни насаби олдга сура олмайди», дедилар».

Муслим, Абу Довуд ва Термизий ривоят қилишган.

Яъни охирада ҳаммининг насабига эмас, амалига қараб даража берилади. Кимнинг амали яхши бўлса, насаби қандай бўлишига қарамай олдинга сурилади, олий мартабаларга эришади. Кимнинг амали ёмон бўлса, у ортга сурилади, иши чатоқ бўлади. Насаби қанчалик олий бўлмасин, иши олдинга сурилмайди. Шунинг учун ҳеч ким ўзига ишониб қолмаслиги, мағрурланмаслиги керак. Аксинча, кўпроқ яхши амал қилишга уриниш лозим.

4. Жамол ила кибрланиш.

Бу нарса одатда аёллар ўртасида кўпроқ учрайди. Улар ўзаро жамоллари ила фахрланишга, бошқаларининг ташқи кўринишидаги нуқсонларини зикр қилишга ўч бўладилар.

5. Мол билан кибрланиш.

Мол-дунёси кўп кишилар исломий тарбия олмаган бўлсалар, камбағаллардан кибрланишлари, ўз моллари ила фахрланишлари маълум ва машҳур. Уларнинг кибрлари гап-сўзлари, ҳатти-ҳаракатлари ва имо-ишораларидан ҳам билиниб туради.

6. Куч-қувват билан фахрланиш.

Бунда моддий ва маънавий куч, имконият, чора-тадбирлар ва бошқалар кўзда тутилади. Мутакаббирлар мазкур нарсаларда ўзларидан паст бўлганлар устидан «Сени у қилиб юбораман, бу қилиб юбораман», дея фахрланадилар.

7. Ўз тарафдорлари билан кибрланиш.

Бунда киши ўз қарамоғидагилари, шогирдлари, хизматчилари, қариндошлари, уруғ-аймоқлари, ака-ука ва фарзандлари билан кибрланади.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди